

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****vedrørende**

Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om telekommunikation og teletjenester
(Hjemmel til at pålægge koncessionshaver at foretage geografisk prisudligning og udvidelse af området for nød- og sikkerhedstjenester)

Fremsat af Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Juliane Enoksen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Jens Napâtôk', Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Adam Kristensen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Jens Kristian Therkelsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Lars Poulsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen 29. september 2024 under EM2024 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget er fremsat med baggrund i, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i 2020 har truffet afgørelse om, at Tusass A/S ikke længere måtte udligne priserne mellem forskellige geografiske områder. Da Naalakkersuisut imidlertid har ønsket at fastholde den økonomiske udligning på teleområdet, har der siden 2020 været en tekstanmærkning på Finansloven, for at sikre, at dette lovligt kunne gennemføres.

Lovforslaget har til formål at sikre en lovhjemmel for udligningen, således at status quo kan opretholdes via den korrekte lovgivning frem for en tekstanmærkning.

Ligeledes har forslaget til formål at sikre, at borgerne lovligt kan anvende diverse nødsendere på land, idet det hidtil alene har været lovligt at anvende nødsendere på maritime områder. Baggrunden herfor er, at det vurderes, at anvendelsen af nødsendere på land kan gøre eftersøgninger mere effektive, og derfor øge sikkerheden for borgere, der færdes i fjeldet.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Lovforslaget fik en god modtagelse ved førstebehandlingen, og blev henvist til udvalgsbehandling.

Under forslagets førstebehandling var der en livlig debat om at sikre, at alle grønlandere har adgang til teletjenester, der er til at betale, uanset valg af bosted. Desuden var der debat om mulighederne for at udbyde billigere teleprodukter og øge konkurrencen på området.

Hørings svar

Lovforslaget har været i høring i perioden 29. april til 27. maj 2024, og de afgivne høringssvar er vedlagt lovforslaget, hvilket er i overensstemmelse med formkravene opstillet af Inatsisartuts Formandskab.

Tusass A/S har bemærket, at man er enige i forslaget og ikke har yderligere bemærkninger, mens både Kommune Qeqertalik og Departementet for Finanser og Skatter har fremsendt flere kritiske bemærkninger til lovforslaget.

Kommune Qeqertalik har bl.a. udtrykt bekymring for, om lovforslaget vil få indflydelse på, hvilke områder der betragtes som hjemtagne, og om Aasiaat radio vil blive påvirket. Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut har givet en fyldestgørende forklaring om, at lovforslaget ikke vil medføre ændringer i forhold til de hjemtagne områder, og dermed ikke vil påvirke driften af Aasiaat Radio.

Derudover udtrykker Kommune Qeqertalik bekymring for manglende transparens for kriterierne for prisfastsættelse og udligning, ligesom de foreslår udpegning af en forsyningspligtudbyder. Departementet for Finanser og Skatter spørger ligeledes ind til konsekvenserne ved en eventuel udpegning af en forsyningspligtudbyder, idet de ønsker flere oplysninger om de økonomiske konsekvenser herved.

Udvalget finder bemærkningerne relevante, men konstaterer, at Naalakkersuisut har svaret fyldestgørende på, hvorfor det ikke findes hensigtsmæssigt at udpege en forsyningspligtudbyder. Udvalget bemærker desuden, at Naalakkersuisut oplyser, at der generelt arbejdes på at sikre større transparens i finansiering og prisudligning på teleområdet, og at der vil blive fremsat særskilt forslag senere hen.

Udvalget finder samlet set, at der er svaret fyldestgørende på alle kritiske høringssvar og hæfter sig ved, at Naalakkersuisut har redegjort for, at formålene med lovforslaget alene er at sikre en lovhjælp til opretholdelse af status quo i forhold til fastholdelse af den økonomiske udligning på teleområdet, samt at sikre, at borgerne lovligt kan anvende nødsendere på land.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker, at det fremgår, at lovforslaget har to hovedformål.

1. At sikre, at der indføres hjemmel til at pålægge koncessionshaver geografisk prisudligning.
2. At udvide undtagelsen fra Selvstyrets eneret i forhold til nød- og sikkerhedstjenester.

Ad 1:

Det første formål er at sikre, at der indføres hjemmel til at pålægge koncessionshaver geografisk prisudligning. Dette er en konsekvens af, at Forbruger- og Konkurrencestyrelsen i 2020 traf en afgørelse, der betød, at Tusass A/S ikke længere måtte udligne priserne mellem forskellige geografiske områder. Da Naalakkersuisut imidlertid har haft et ønske om netop at opretholde den økonomiske udligning, er dette siden afgørelsen sket via en tekstanmærkning på Finansloven.

Nærværende lovforslag har til formål at sikre, at der etableres en egentlig lovhjemmel, og dermed gøre det muligt at fastholde den økonomiske udligning på teleområdet (såkaldt status quo).

Hvis lovændringen vedtages, vil det medføre, at der etableres den fornødne hjemmel i den Inatsisartutlov, hvor bestemmelsen rettelig hører hjemme. Dermed vil man ikke længere skulle anføre tekstanmærkninger på Finansloven. En vedtagelse vil gøre det lovligt for Tusass A/S at gennemføre den økonomiske udligning, som allerede foregår, men med den sikkerhed, at dette vil være lovmæssigt forankret.

Hvis lovændringen ikke vedtages, kan Tusass A/S alene gennemføre en prisudligning, såfremt det anføres som en tekstanmærkning på Finansloven. Dermed vil der være større usikkerhed forbundet med denne fremgangsmåde, da det hvert år vil afhænge af Finanslovens vedtagelse og det forhold, at man skal huske at få det anført som en tekstanmærkning på hver Finanslov. Hvis der sker en forglemmelse, og tekstanmærkningen ikke kommer med, så vil det betyde, at der for det pågældende år ikke kan laves økonomisk udligning, hvilket vil ramme borgerne.

Ad 2:

Det andet formål med lovændringen er at lovliggøre brugen af nødsendere på land, idet det vurderes, at dette vil gøre eftersøgninger mere effektive, og derfor øge sikkerheden for borgere, der færdes i fjeldet. Hidtil har det alene været lovligt at anvende disse til maritime formål.

Hvis lovændringen vedtages, vil det medføre, at diverse nødsendere så som InReach og PLB lovligt kan anvendes af nødstedte, som befinder sig på land. Dermed kan lovændringen tilskynde, at flere borgere anskaffer sig denne form for sikkerhedsudstyr og medbringer på jagt eller lignende ture i fjeldet. Hvis der opstår en nødsituation i fjeldet, vil disse elektroniske

hjælpemidler gøre det lettere for de nødstedte at anmode om hjælp samt at angive den præcise lokation. Det kan dermed føre til, at eftersøgninger bliver mere effektive.

Hvis lovændringen modsat ikke vedtages, vil det alene være lovligt at anvende de omtalte nødsendere på havet, idet loven i sin nuværende form alene omhandler maritime nøds- og sikkerhedstjenester. En borger vil altid kunne anvende en nødsender på land, og denne vil sende en besked til redningstjenesten, men det vil i praksis ikke være lovligt, så længe den nødstedte befinder sig på land. Den manglende hjemmel gør det derfor vanskeligt at reklamere for hjælpemidlernes praktiske og sikkerhedsmæssige fordele, da det eneste lovlige formål er anvendelse på havet. Dermed kan der være borgere, som ikke anskaffer hjælpemidlerne, selvom disse kunne øge chancerne for at redningstjenesten finder nødstedte personer i fjeldet.

Forslagets økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering er beskrevet under forslagens almindelige bemærkninger. Det er her anført, at hensigten med forslaget er at indarbejde tekstanmærkning nr. 1 til hovedkonto 72.20.08 Telekommunikation i Finansloven for 2024, i Inatsisartutlov om telekommunikation og teletjenester. Forslaget vil dermed videreføre status quo, og forventes således ikke at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

I forhold til borgerne, vil en realisering af forslaget have den økonomiske konsekvens, at priserne på telekommunikation ikke stiger kraftigt i radiokæde- og satellitområderne samt at priserne ikke falder kraftigt i Nuuk. Dette vil svare til en opretholdelse af status quo.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit og Siumut indstiller forslaget til vedtagelse

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Juliane Enoksen
Formand

Jens Napåtók
Næstformand

Adam Kristensen

Jens Kristian Therkelsen

Lars Poulsen